

Schets 4 – Een beeldende profetie

Jeremia 27 en 28

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende

Opening

- Te lezen Bijbelgedeelte:
 - ✓ Jeremia 27 en 28
- Tweede suggestie:
 - ✓ Als je twee avonden over de schets doet, kun je Jeremia 27 en 28 ook verdelen over twee avonden
 - ✓ Johannes 18:28-40
 - ✓ Johannes 14:1-14
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 43:1,2 en 3
 - ✓ Psalm 45:2
 - ✓ Psalm 100
 - ✓ Uw Woord is een lamp voor mijn voet
 - ✓ De kerk van alle tijden
- Dankpunten:
 - ✓ Voor de waarheid van Gods Woord
- Gebedspunten:
 - ✓ Inzicht om te kunnen onderscheiden wat waarheid is
 - ✓ Dat predikanten het Woord van God zuiver verkondigen

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende X kernvragen beantwoorden:
 1. Wat zijn de kenmerken van valse profetie?
 2. Hoe leer je de waarheid herkennen?

Alternatieve startopdracht

- Vraag de dominee om iets te vertellen over zijn preekvoorbereiding. Denk aan vragen als: Hoe leest en onderzoekt hij de Bijbeltekst? Hoe haalt hij de boodschap uit de tekst naar boven? Hoe laat de Heere hem zien wat waarheid is?
- Je kunt het filmpje over Gods Woord van ABC van het geloof samen bekijken en bespreken: www.abcvanhetgeloof.nl/gods-woord.

Achtergrondinformatie bij Jeremia 27 en 28

Jeremia 27:1-11

Jeremia ontvangt deze boodschap van de Heere aan het begin van het koningschap van Jojakim. Deze koning regeerde van 609-597 v.Chr. De handeling die Jeremia uit moet voeren vindt later plaats, v.3 laat ons zien dat koning Zedekia dan regeert. Hij regeerde van 597-586 v.Chr. Jeremia krijgt de opdracht een symbolische handeling uit te voeren. Hij moet iets verbeelden om zijn boodschap te onderstrepen. Hier zijn het 'banden en jukken'. Jukken werden gemaakt van hout en met leren riemen (banden) aan trekdieren bevestigd. Jeremia moet meerdere van die jukken maken en om zijn hals hangen. Hiermee zal hij letterlijk gebukt lopen. Die jukken zijn bedoeld voor koningen van de omringende volken: van Edom, Moab, de Ammonieten, Tyrus en Sidon. Deze vijf koningen hebben gezanten gestuurd naar koning Zedekia in Juda voor een overleg. Met elkaar willen ze opstaan tegen de koning van Babel. Tijdens dit overleg krijgen de gezanten een boodschap voor hun koningen mee van de God van Israël. Jeremia bezorgt elke gezant een houten juk met daarbij de volgende boodschap: 'Zo zegt de God van Israël, Die de God van de hele aarde is en Die regeert over de hele aarde: Ik heb al uw landen in de hand van de koning van Babel gegeven. U allen zult hem dienen. En als u zich verzet, als u uw nek niet legt onder het juk van de koning van Babel, dan wacht u niets anders dan de dood door het zwaard, de honger of de pest. Luister niet naar uw eigen profeten die u zeggen dat u de koning van Babel niet zult dienen, zij profeteren vals. Maar breng u onder het juk van Babel en u zult blijven wonen in uw eigen land.'

Het moet een vreemde boodschap zijn geweest voor deze gezanten. Een God Die regeert over de hele aarde? En hun eigen goden dan? Ook het moment van deze boodschap is bijzonder: ze zijn nota bene samengekomen om te bespreken hoe ze tegen Babel op kunnen staan, en nu krijgen ze de opdracht om zich neer te leggen bij het juk van Babel.

De Heere noemt Nebukadnezar Zijn knecht (v.6). De Heere gebruikt deze heidense koning om Zijn plan ten uitvoer te brengen. Tegelijk kondigt de Heere hier ook al het einde van Babel aan.

De Heere waarschuwt voor valse profeten. De profetie van Jeremia daarentegen is waarheid. De koningen zullen hier vanzelf achter komen...

Ook deze heidense volken krijgen een waarschuwing: als ze luisteren naar het woord van de Heere zullen ze gespaard worden. Dat is genade die ook hier al betoond wordt aan heidenen.

Vers 12-15

Dan komt de boodschap van Jeremia tot Zedekia. Ook voor hem geldt: Babel dienen is de wil van de Heere. Als je dat doet, zal de koning en het volk blijven leven. Het alternatief is de dood, door het zwaard, de honger of de pest. De Heere is uit op het leven van de koning en zijn volk. Luister toch niet naar de valse profeten, maar luister naar het woord van God! Zo zien we dat ook in het oordeel dat de Heere over Zijn volk brengt – het oordeel dat ze hadden verdiend! – Zijn genade en verbondstrouw schittert. De Heere is uit op ons leven!

Vers 16-22

In deze verzen richt Jeremia zich tot de priesters en het volk. Ook zij worden opgeroepen niet te luisteren naar de valse profeten. Hun boodschap klinkt zo mooi, maar gaat tegen het woord van de Heere in. In 605 en 597 v.Chr. had Nebukadnezar al kostbaarheden uit de tempel meegenomen (zie Dan.1:1-2 en 2 Kon.24:10-13). De valse profeten kondigen aan dat deze

voorwerpen snel weer in Jeruzalem terug zullen zijn en dat alles dan weer bij het oude zal zijn. Niks geen buigen onder het juk van Babel, maar leven in vrijheid.

Jeremia zegt: we kunnen beter bidden dat de rest van de tempelvoorwerpen niet ook naar Babel worden weggevoerd. Want dát zal gebeuren, zegt de Heere. Alles wat in deze stad overgebleven is, zal ook meegenomen worden door Nebukadnezar. En daar zal het blijven tot het moment dat de Heere Zelf het weer zal terugbrengen. Ook hier belooft de Heere dus al dat er een einde zal komen aan de ballingschap. We zien de waarheid van deze profetie als in 586 v.Chr. de tempel en heel Jeruzalem wordt verwoest. Maar ook de belofte van terugkeer wordt waarheid, als de Israëlieten in 538/535 v.Chr. weer terug mogen keren naar Jeruzalem (Ezra 1:7,8 en 5:13-17).

Jeremia 28:1-4

Deze gebeurtenis vindt plaats in het vierde jaar van de regering van Zedekia. Er staat bij dat het in hetzelfde jaar is – waarschijnlijk hebben de gebeurtenissen uit Jer.27 dus ook in dit jaar plaatsgevonden. We ontmoeten hier een andere profeet, Hananja. Hij richt het woord tot Jeremia terwijl de ogen van de priesters en het volk op hen gericht zijn. Jeremia loopt nog steeds met dat juk over zijn schouders (zie 27:2). Nu heeft Hananja een boodschap van de Heere gekregen – tenminste, dat zegt hij zelf. De boodschap die hij van de Heere gekregen heeft, is compleet anders dan de boodschap van Jeremia. ‘Nog twee jaar’, verkondigt Hananja, ‘en dan zullen alle vaten weer terug in de tempel zijn. En koning Jojachin (Jechonia) zal samen met alle weggevoerden weer thuiskomen in Jeruzalem. Want de Heere zal het juk van de koning van Babel verbreken.’

Hananja sluit hier dus aan bij wat hij Jeremia ziet en hoort verkondigen. Hij brengt de boodschap op dezelfde manier als Jeremia (‘zo spreekt de Heere), maar de inhoud van zijn boodschap is radicaal anders. Het is een boodschap die de mensen goed ligt. Geen oordeel maar redding.

Vers 5-9

Dan gaat Jeremia spreken. Nadrukkelijk staat er dat hij dit eveneens voor de ogen van het hele volk en de priesters doet. ‘Amen’, klinkt zijn boodschap. ‘Inderdaad Hananja, laat de Heere het zo maar doen.’ Het is een spottende, sarcastische reactie. Het zou toch mooi zijn als dit zou gebeuren. Zo willen we het allemaal wel...!

Maar dan komt Jeremia met de echte boodschap van de Heere. Eerst legt hij uit dat er valse profeten zijn en hoe je deze kunt herkennen. Vaak spreken profeten oordeelswoorden. Terwijl het volk natuurlijk veel liever van vrede hoort. Maar als een profeet dan spreekt over vrede, dan weet je dat het een echte profeet is, als zijn woord ook uitkomt. Dan weet je dat deze profeet namens de Heere komt. Laten we maar zien dus, of er binnenkort een terugkeer uit de ballingschap komt. We zullen vanzelf zien of het woord dat Hananja spreekt, echt het woord van God is.

Vers 10-11

Dat kan Hananja niet laten gebeuren. Hij pakt het juk van Jeremia's nek af en breekt het doormidden. Ook hierbij heeft hij een boodschap van de Heere. Zó zal het juk dat Nebukadnezar op de nek van de volken legt, gebroken worden, binnen twee jaar.

Geen directe reactie van Jeremia volgt. Kort staat vermeld dat hij zijns weegs gaat. Wachtend tot de Heere weer tot hem spreken zal.

Vers 12-17

En dat gebeurt! Jeremia wordt naar Hananja toegezonden met een persoonlijke boodschap. 'Hananja, je hebt het houten juk wel gebroken, maar er zal een ijzeren (onbreekbaar) juk voor in de plaats komen.' Zo zal het juk dat Babel oplegt ook van ijzer zijn: onbreekbaar en hard. Alle volken zullen hem dienen, want de Heere Zelf heeft de volken in de hand van Babel gegeven.

Dan zegt Jeremia rechtstreeks tegen Hananja dat hij een valse profeet is, niet gestuurd door de Heere. En valse woorden van God spreken, gaat niet zomaar. De Heere zal Hananja straffen. Dit jaar nog zal Hananja sterven. Omdat Hananja tegen het Heilige Woord van God ingaat en het volk van Juda opstoot om de boodschap van Jeremia niet te geloven, zegt God dat hij daarom voor eeuwig verloren zal gaan, als hij zich niet bekeert. Hij kreeg immers nog een half jaar de tijd om tot inkeer te komen.

En Hananja sterft, twee maanden na dit gesprek. Zo gebeurt het precies zoals Jeremia had gezegd. Hiermee betoont de Heere dat Jeremia Zijn profeet is. Een oproep voor het volk om naar Jeremia's profetie te horen.

De brug naar jongeren

De vraag 'wat is waarheid?' komt ook in deze tijd op jongeren af. Kun je nog wel zeggen dat je dé waarheid in pacht hebt? Iedereen lijkt zijn eigen waarheid te hebben. Dan klinkt de boodschap van Evangelie wel radicaal anders. De Heere Jezus zegt: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Er is geen andere weg tot God de Vader dan door Mij.' Het is goed dat jongeren zich hier bewust van zijn en dat ze dit ook kunnen verwoorden naar anderen om hen heen.

Realiseer je dat jongeren op dit gebied juist ook de nodige vragen kunnen hebben. Hoe weet ik nu wat waarheid is? Als dat op jouw vereniging zo is, neem dan ruim de tijd om hierover het gesprek aan te gaan.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Samen met vraag 7 is dit een opdracht om dieper in te gaan op andere godsdiensten. Doe dit als er bij je jongeren vragen hierover leven.

1. –
2.
 - a. Zie de afbeelding op p.25 en de uitleg bij de achtergrondinformatie hierboven. Zoek evt. op internet naar meer informatie en afbeeldingen.
 - b. Het zal een vreemd gezicht zijn geweest, omdat het om meerdere jukken tegelijk gaat.
 - c. Heel bijzonder als je niet alleen een boodschap maar ook daadwerkelijk zo'n juk overhandigd krijgt. Verbazing, ongeloof, misschien ook spot.
3.
 - a. God noemt hem 'Mijn dienaar'.
 - b. Dat de Heere zelfs zo'n heidense vorst kan gebruiken om Zijn plan uit te voeren.
 - c. Om de straf van de Heere uit te voeren.
 - d. Ook voor hen komt Gods straf.
4.
 - a. 70 jaar.
 - b. Ze reageren blij en enthousiast. Dat is een betere boodschap!

- c. Een voorspelling is niet meer dan een gok wagen, iets raden. Het is iets menselijks. Profeteren is namens de Heere zeggen wat er zál gebeuren.
 - d. Denk aan horoscopen, glaasje draaien, tarotkaarten, hekserij. Het hoort allemaal bij de duivel; je moet je er verre van houden.
- 5.
- a. Door het steeds naast Gods Woord te leggen. Alleen dat wat overeenkomt met de Bijbel kan waar zijn.
 - b. Persoonlijk. Geef jongeren hier de ruimte om eerlijk te zeggen met welke vragen ze zitten. Probeer evt. met een kleiner groepje het gesprek hierover aan te gaan.
 - c. Persoonlijk.
 - d. Jezus heeft Zelf gezegd: Ik ben de Waarheid. Hier zegt Hij dat iedereen die in Hem gelooft, de waarheid zal kennen. Als je in Jezus gelooft, aan Zijn stem gehoor geeft, dan ben je uit de waarheid. Omdat Jezus de Waarheid is.
 - e. Samen onderzoeken wat er in de Bijbel staat kan helpen om te ontdekken wat waarheid is.
6. Zie voor een andere manier om stellingen te bespreken de didactische tips boven leidingdeel 1.
- 7.
- a. Ook in andere godsdiensten kom je elementen tegen van schepping, zondvloed, of personen uit de Bijbel.
 - b. Als willens en wetens de waarheid verdraait wordt, of maar half verkondigd wordt, is er sprake van valse profetie.
 - c. Het praat de mensen naar de mond. Het luistert niet waar wat God zegt. Het komt niet uit.
 - d. De Bijbel moet de maatstaf zijn waarlangs je de profetie legt. Als de profetie niet overeenkomt met Gods Woord, is het valse profetie.
 - e. Het bedriegt mensen. En het gaat om zaken van leven en dood, eeuwig leven of eeuwige dood.
8. Maak hier een persoonlijk moment van en zorg ervoor dat jongeren de boodschap van deze verzen mee naar huis nemen.